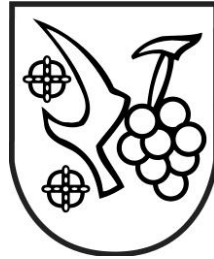

Mestská časť Bratislava-Vajnory

Materiál na rokovanie MR
MČ Bratislava-Vajnory
dňa 15. 02. 2024

K bodu: 6

Aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava-Vajnory 2023 - 2032

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava-Vajnory 2023 - 2032

Predkladateľ:

Kamil Homola
prednosta

Zodpovedný:

Martin Matko
referent komunikácie s verejnosťou,
propagácie a web komunikácie

Spracovateľ:

Doc. Ing. Štefan Hronec, PhD
Scarabeo-sk,s.r.o.,

Bratislava, február 2024

NÁVRH UZNESENIA

Miestna rada po prerokovaní

o d p o r ú č a

Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Vajnory prerokovať Aktualizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava-Vajnory 2023 - 2032.

Dôvodová správa

Aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava-Vajnory 2023 - 2032

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je strategický, resp. strednodobý rozvojový dokument (5 - 10 rokov). Je nositeľom rozvojovej politiky mestskej časti, predstáva jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja mestskej časti.

Aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava-Vajnory vznikla na základe spracovania investičného plánu a dotazníkov, ktoré boli dané na vyplnenie vedeniu mestskej časti, poslancom miestneho zastupiteľstva, členom komisií a všetkým obyvateľom Mestskej časti Bratislava-Vajnory.

Prostredníctvom letného čísla Vajnorských noviniek v júli 2023 boli dotazníky k PHSR distribuované do každej domácnosti v mestskej časti.

Spracovaním PHSR dáva mestská časť najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PHSR získava mestská časť nástroj na aktívne riadenie rozvoja založený na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Aktualizáciou PHSR sa vylepšuje pripravenosť mestskej časti pri získavaní externých zdrojov z európskych fondov, plánu obnovy a ďalších programov.

Ide o dokument, ktorý má mať charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol PHSR skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

PHSR mestskej časti poskytuje komplexný pohľad na súčasný stav hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a stanovuje strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti v súlade s cieľmi Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky na roky 2007 - 2013 a PHSR samosprávneho kraja.

Nadväznosť zákona

Výlučné kompetencie pri obstarávaní PHSR má obec a jej výkonné orgány.

Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., §2). Miestne zastupiteľstvo PHSR schvaľuje (resp. len jeho strategickú a implementačnú časť), rovnako ako aj prípadné zmeny a doplnky tohto dokumentu.

Rozhodujúcim nástrojom štátnej regionálnej politiky sa stal zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ustanovuje, že hlavnú úlohu pri strategickom plánovaní podpory regionálneho rozvoja zohrávajú orgány štátnej správy, obcí a samosprávnych krajov. V zmysle uvedeného zákona má efektívnemu plánovaniu a čerpaniu prostriedkov pre miestny a regionálny rozvoj napomôcť PHSR obce, resp. samosprávneho kraja. PHSR je strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce,

hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb; úlohy a prvoradé potreby v rozvoji; návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

Obsah PHSR je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja ako strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä:

- analýzu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb,
- úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach podľa § 3 ods. 2,
- návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

Význam a cieľ PHSR

Regionálny rozvoj sa v súčasnosti uskutočňuje v dvoch vzájomne prepojených koncepčných smerovaniach, a síce realizáciou regionálnej politiky na úrovni vnútroštátnych legislatívnych noriem a na úrovni foriem pomoci regiónom s možnosťou využitia foriem pomoci z fondov Európskej únie.

Vytvoriť komplexný systém podpory regionálneho rozvoja na celoštátnej regionálnej, ale miestnej úrovni bolo cieľom Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý okrem iného ustanovil i kompetenciu vypracúvať, schvaľovať a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí (PHSR), príp. jeho časti, podieľať sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocovať ich plnenie.

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) býva pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu či kraja. Vyžaduje to aj uvedený zákon o podpore regionálneho rozvoja. Podľa tohto zákona majú mať obce schválený PHSR.

Cieľom spracovania PHSR mestskej časti je poskytnúť komplexný pohľad na súčasný stav a perspektívy a šance obce v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja a stanoviť strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti rozvoja obce ako celku.

Vypracovaním PHSR mestská časť splní jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie - princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje svojím PHSR.

PHSR mestskej časti nenahrádza územno-plánovacia dokumentácia a územno-plánovacie podklady, ale patrí medzi ostatné podklady využívané v územno-plánovacej činnosti. Na úrovni mestskej časti je základným územno-plánovacím dokumentom územný plán mestskej časti alebo zóny. Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt (Zákon č. 50/76 Z. z. v znení neskorších predpisov). Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy PHSR musia byť však v súlade s existujúcou schválenou územno-plánovacou dokumentáciou, príp. s podkladmi, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jednotlivým jeho zámerom.

PHSR poskytuje komplexný pohľad na súčasný stav hospodárskeho a sociálneho rozvoja a stanovuje rozvojových priorít a stratégií, v súlade s cieľmi a prvotnými potrebami ustanovenými v Národnom referenčnom rámci Slovenska a ostatných relevantných dokumentoch.

Cieľom PHSR je sformulovať takú predstavu o smerovaní mestskej časti, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, stratégiou rozvoja príslušného mikroregiónu, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. Je to program cielených opatrení navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja mestskej časti, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

PHSR sa zameriava na komplexnú koncepciu rozvoja mestskej časti v hlavných oblastiach jej života pre najbližšie a strednodobé obdobie so zakladaním rozvojových prvkov a východísk pre dlhodobý a dlhodobo udržateľný rozvoj tohto sídelného a územného útvaru. Hlavnou intenciou programu je zvrátenie nepriaznivých tendencií a rozvoj tých ukazovateľov a oblastí, ktoré môžu z dlhodobého hľadiska vytvoriť podmienky pre dlhodobo udržateľný rozvoj celého územia a jeho zatraktívnenie.

Poslaním PHSR je zabezpečiť kontinuitu rozvoja mestskej časti. Je to zároveň otvorený dokument a mal by sa podľa vopred stanovených pravidiel dopĺňať a aktualizovať. Je preto výsledkom cieľavedomého, otvoreného a demokratického procesu, do ktorého sa aktívne zapájajú všetci dôležití sociálni partneri na úrovni mestskej časti (verejná správa, podnikatelia, mimovládne organizácie, verejnosť, obyvatelia). Takto vypracovaný dokument PHSR má predpoklady, aby si získal širokú miestnu podporu a stáva sa užitočným nástrojom nielen na koordináciu prioritných rozvojových zámerov (verejných aj súkromných), ale aj na získavanie prostriedkov potrebných na ich realizáciu. Vychádza pritom z analýz obsiahnutých vo východiskovej časti programu a odhaľovaní a anticipácií základných tendencií a vývinových trendov v záujmovom území i širšom kontexte.

Cieľom vypracovaného rozvojového dokumentu PHSR mestskej časti je prispieť k vyváženému rozvoju mestskej časti.